

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 567/23
12.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Марија Шепшинац из Смедеревске Паланке и туженог ББ из..., са пријављеним боравиштем у ..., ради вршења родитељског права и заштите од насиља у породици, одлучујући о жалбама туженог изјављеним против пресуде Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 18/21 од 19.06.2023. године и решења о одређивању привремене мере Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 18/21 од 20.09.2021. године, у седници одржаној дана 12.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 18/21 од 19.06.2023. године у ставу првом, петом, шестом и делу става трећег изреке којим се обавезује тужени да на име доприноса за издржавање малолетног ВВ и малолетног ГГ плаћа новчани износ од по 4.500,00 динара по малолетном детету почев од 01. до 05. у месецу за текући месец, и то за малолетног ГГ, почев од 25.01.2021. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови, а за малолетног ВВ почев од 03.01.2022. године од 1. до 5. у месецу за текући месец, па убудуће, док за то постоје законски услови.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П2 18/21 од 19.06.2023. године у преосталом делу става трећег изреке у односу на малолетног ВВ тако што се захтев за исплату доприноса за издржавање малолетног ВВ за период од 25.01.2021. године до 03.01.2022. године, као неоснован **ОДБИЈА**, као и у погледу начина исплате доприноса тако што ће тужени досуђене износе на име издржавања мал. деце уплаћивати путем поштанске упутнице законској заступници мал. деце мајци АА, под претњом извршења.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као неблагоприятна, жалба туженог изјављена против решења о привременој мери Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској

Паланци П2 18/21 од 20.09.2021. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, малолетна деца парничних странака ВВ, рођен 31.10.2018. године у ... и ГГ, рођен 30.10.2020. године у ..., поверавају се тужиљи АА из ..., као мајци на самостално вршење родитељског права и одређује се пребивалиште малолетне деце према пребивалишту мајке. Ставом другим изреке одређено је да ће се одржавање личних односа између туженог и малолетних ВВ и ГГ, обоје из ..., одвијати сваког првог и трећег петка у месецу у периоду од 11,00 до 12,00 часова у службеним просторијама Центра за социјални рад у Смедеревској Паланци. Ставом трећим изреке обавезује се тужени да на име доприноса за издржавање малолетног ВВ и малолетног ГГ, законском заступнику малолетне деце, мајци АА из ..., месечно на руке плаћа новчани износ од по 4.500,00 динара по малолетном детету од 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од 25.01.2021. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови, све до правноснажности ове пресуде под претњом извршења. Ставом четвртим изреке преко досуђених износа на име издржавања малолетне деце ставом трећим изреке пресуде до тражених износа на име доприноса за издржавање малолетних ВВ и ГГ у износу од по 8.000,00 динара месечно по малолетном детету, тужбени захтев се одбија, као неоснован. Ставом петим изреке туженом се одређује мера заштите од насиља у породици, тако што се истом забрањује да на било који начин узнемирава бившу ванбрачну супругу и забрањује се туженом да јој се приближава на удаљености мањој од 50 метара. Ставом шестим изреке одређује се да мере заштите од насиља у породици се издају на период од годину дана и исте се могу продужавати све док не престану разлози због којих су мере биле одређене. Ставом седмим изреке је одређено да у овој парници свака странка сноси своје трошкове.

Решењем о привременој мери Основног суда у Великој Плани, судске јединице у Смедеревској Паланци П2 18/21 од 20.09.2021.године усваја се предлог за доношење привремене мере тужиље, па се малолетна деца парничних странака ВВ, рођен 31.10.2018. године у ... и ГГ, рођен 30.10.2020. године у ..., поверавају се тужиљи АА из ..., као мајци на самостално вршење родитељског права, ставом првим изреке. Ставом другим обавезује се тужени да на име свог дела у издржавању малолетне деце плаћа и то: за малолетног ВВ износ од 4.000,00 динара месечно, и за малолетног ГГ, износ од 4.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, с тим што је заостале рате дужан платити одједном и то од 25.01.2021. године, као дана подношења тужбе, па до правноснажног окончања поступка, путем поштанске упутнице законској заступници мал. деце мајци АА, под претњом извршења и кривичног гоњења. Ставом трећим одређује се одржавање личних односа између туженог и малолетних ВВ и ГГ, по моделу опредељеном привременом мером. Ставом четвртим тужени се делимично лишава родитељског права у делу који се односи на одлучивање о промени пребивалишта мал. деце, промени вртића и школе. Ставом петим одређено је да ће привремене мере важити до правноснажног окончања поступка. Ставом шестим одређено је да жалба не задржава извршење решења.

Тужени је благовремено изјавио жалбу против пресуде, побијајући је у ставу првом, трећем, петом и шестом изреке, како произлази из жалбених навода, а побијао је

и решење о привременој мери, из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Приликом претходног испитивања жалбе туженог против решења о привременој мери на основу овлашћења из члана 386 у вези члана 402 ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон) који се примењује на основу члана 202 Породичног закона - ПЗ (“Службени гласник РС” 18/05, 72/11 и 6/15), Апелациони суд оценио да је иста неблагоприятна. Наиме, из стања у списима произлази да је решење о привременој мери тужени примио дана 14.01.2022. године, а жалбу против наведеног решења под насловом жалба на пресуду (допуна у предмету) изјавио поштом препоручено дана 15.08.2023. године, дакле очигледно по истеку законског рока од 15 дана од дана пријема, те је одлучено као у ставу трећем изреке, на основу овлашћења из члана 387 став 1 тачка 1 у вези члана 401 тачка 1 ЗПП.

Испитујући надаље правилност пресуде у побијаном делу, на основу овлашћења из члана 386 ЗПП у вези члана 202 ПЗ, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена ниједна од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на које овај суд, пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност побијане пресуде.

Супротно жалбеним наводима, у спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП, с обзиром на то да је тужени био уредно позиван на адресе које је означио, у складу са одредбом члана 141 став 2 и 3 ЗПП. Неоснованост жалбених навода о ускраћивању права на расправљање произлази из стања у списима, јер из електронских поднесака које је тужени достављао тражећи стално одлагања заказаних рочишта за главну расправу несумњиво произлази да је био упознат са датумима одржавања рочишта, при чему га је првостепени суд позивао на све познате адресе, које је прибављао и преко надлежних органа.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су живеле у ванбрачној заједници у периоду од 2017. године до 29.12.2020. године из које имају двоје малолетне деце ВВ, рођеног 30.10.2020. године и ГГ, рођеног 31.10.2018. године. Прекидом заједнице малолетни ГГ је наставио да живи са мајком, док је малолетни ВВ остао код оца са којим је живео до 03.01.2022. године, када је од стране надлежног центра преузет и предат мајци. Од тада тужила са малолетном децом живи у породичној кући својих родитеља, где има све неопходне услове за живот.

За време трајања заједнице тужила је била изложена физичком и психичком насиљу од стране туженог, због чега је од стране полиције туженом била изречена хитна привремена мера. И Центар за социјални рад у Београду, Одељење Звездара и Центар за социјални рад у Смедеревској Паланци предложио је да се малолетна деца мајци повере на самостално вршење родитељског права, да се туженом изрекне мера за заштиту од насиља у породици, као и да није у интересу малолетне деце да одржавају личне односе са својим оцем. Центар за социјални рад у Белегишу, који је позивао туженог, није успео да да свој налаз и мишљење, јер се тужени није одазвао на позив,

како то произлази из стања у списима. Тужила се није противила да отац виђа малолетну децу, али је због постојеће ситуације инсистирала да то буде у контролисаним условима у службеним просторијама Центра за социјални рад, како је то првостепени суд и одредио. Тужила је рођена 1986. године, по занимању је педијатријска сестра, актуелно без запослења, живи у породичној кући својих родитеља, где постоје сви неопходни услови за живот и где деца имају засебну собу у заједници је са својим родитељима који су у радном односу, имају сталне и стабилне приходе, који месечно износе 120.000,00 динара. Центар за социјални рад у Смедеревској Паланци је процењује као родитеља који поседује капацитет за самостално вршење родитељског права. Тужени је, према изјави тужиле, завршио основну школу и по занимању је молер, не поседује имовину, живи у изнајмљеном стану и корисник је права на новчану социјалну помоћ која износи 18.155,00 динара месечно. Од прекида заједнице онемогућавао је тужилу да контактира са својим малолетним сином ВВ, све до јануара 2022. године, када му је дете одузето и предато тужилу, а од 2022. године контакт са децом остваривао је само повремено. Малолетни ВВ и ГГ су доброг здравља, похађају вртић и успешно су се адаптирали новој заједници и окружењу. Емотивно су везани за мајку од које се ГГ није одвајао. Тужила живи у породичној кући родитеља, где ужива сву помоћ и подршку која јој обезбеђује не само сигуран смештај, већ је и финансијски помажу, а пружају јој и помоћ и подршку око надзора са децом. Из извештаја Градског центра за социјални рад, Одељење Зевездара проистиче да је тужила била непосредно ангажованији родитељ, да је тужени био упућен у родитељство код старијег детета, а да се није посебно ангажовао код млађег детета, јер је заједница живота прекинута после његовог рођења. Како је тужила од стране и једног и другог Центра за социјални рад процењена као родитељ подобан да самостално врши родитељско право, како су деца ниског календарског узраста, показују везаност за мајку, емотивно су привржена мајци, те како је тужила дубоко мотивисана да самостално врши родитељско право, те се од јануара 2022. године потпуно самостално брине о деци, првостепени суд је правилном применом члана 77 Породичног закона одлучио да се деца повере мајци. Малолетна деца су доброг здравља, похађају вртић, смештај не плаћају, живе у домаћинству тужилиних родитеља, њихове потребе су уобичајене и своде се на обезбеђивање средстава за исхрану, што у просеку по детету износи 8.000,00 динара месечно, затим за гардеробу, за шта се издваја око 5.000,00 динара по детету месечно и за личну хигијену још око 3.000,00 динара за оба детета, а за малолетног ГГ месечно пелене коштају око 1.000,00 динара, те за оба детета трошкови вртића 6.100,00 динара уз попуст од 50% за редовне употребе, тако да је њихове месечне потребе првостепени суд проценио у износу од око 15.000,00 динара по детету, те је имајући у виду да тужени живи у изнајмљеном стану, да је корисник новчане социјалне помоћи од 18.155,00 динара као и да има статус особе са инвалидитетом који се запошљава под општим условима, првостепени суд је обавезао туженог да на име доприноса за издржавање малолетне деце месечно законској заступници плаћа износ од по 4.500,00 динара по детету 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови, док је преко досуђеног износа, до траженог износа од по 8.000,00 динара месечно на име доприноса за издржавање малолетне деце тужбени захтев одбијен, јер је превисоко постављен у односу на материјалне прилике и могућности туженог, а у ком делу тужила није изјавила жалбу.

Чињенично стање је потпуно и правилно утврђено у погледу поверавање мал.

деце и висине доприноса на име издржавања од стране туженог. На правилно и потпуно утврђено чињенично стање у том делу је правилно примењено материјално право, те се пресуда детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП.

Правилно је првостепени суд поверио децу мајци на самостално вршење родитељског права, те жалбени наводи туженог којима се указује да је малолетни ВВ остављен од мајке, нису од утицаја на правилност побијане пресуде. Ово јер је у току поступка утврђено да је тужила, након напуштања заједнице са мал. ГГ који је тада имао два и по месеца, због насиља које је тужени вршио према њој, одмах поднела тужбу у овој правној ствари, тражећи да јој се малолетни ВВ врати, уз предлог за одређивање привремене мере такве садржине, те исказујући бригу за његово психичко и физичко здравље, те је својим активним понашањем и бригом несумњиво доказала своју подобност као родитеља и мотивисаност да се стара о оба мал. детета.

Супротно жалбеним наводима, а у одсуству жалбе тужиле на одбијајући део, потврђена је и одлука о обавези туженог да доприноси издржавању мал. деце, при чему је првостепени суд имао у виду да је по занимању молер, да је незапослен, корисник новчане социјалне помоћи, те посебно имајући у виду и његов инвалидитет.

Имајући у виду утврђено чињенично стање у погледу насиља које је тужени испољавао према тужили, правилно је првостепени суд одредио и меру заштите од насиља у породици, имајући у виду налаз Центра за социјални рад Смедеревска Паланка, као и исказ тужиле, имајући у виду да је неопходно да се тим мерама за заштиту од насиља у породици постиже сврха заштите тужиле од психичког и физичког злостављања, те имајући у виду да тужила и даље има страх у односу на туженог, те су жалбени наводи туженог и у том делу неосновани.

На правилност побијане пресуде нису од утицаја ни жалбени наводи туженог којима указује да је он жртва насиља, као ни наводи којима негира учињено насиље у породици, имајући у виду приложене доказе. На правилност побијане пресуде нису од утицаја жалбени наводи којима се указује да никада није испољавао насиље према тужили, имајући у виду приложене доказе у списима, налаз центра, те исказ тужиле, као и приложена решења о забрани приласка тужили. Супротно жалбеним наводима туженог првостепени суд је правилном применом члана 8 ЗПП-а у вези члана 202 ПЗ-а, ценећи остале изведене доказе правилно утврдио чињенично стање, те на исто правилно применио материјално из члана 197, 198 и 273 ПЗ, имајући у виду нулта толеранцију на насиље. За своју одлуку првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, као другостепени.

Врсте мера породично-правне заштите од насиља у породици прописане су одредбом члана 198 ПЗ, а њихова сврха јесте да се њиховом применом спречи поново извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита психичког и физичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују или подстичу понављање насиља. Суштина заштите огледа се у ограничавању или привременој забрани одржавања личних односа извршиоца насиља са жртвом.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из

члана 396 став 1 ЗПП.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Међутим, основани су жалбени наводи туженог у делу којима се указује на погрешан чињеничноправни закључак у погледу начина исплате доприноса, те периода за који се допринос врши.

Наиме, у току поступка несумњиво је утврђено да је малолетни ВВ био са туженим све до 03.01.2022. године, због чега је у том делу побијана пресуда у ставу трећем изреке преиначена и за тај период одбијен тужбени захтев.

Поред тога, основани су и жалбени наводи којима тужени указује да је немогуће да плаћа алиментацију код учињене одређене мере заштите од насиља у породици на удаљености од 50 метара. Имајући у виду поремећене односе међу странкама, као и да би и по истеку мере за заштиту од насиља у породици такав начин исплате могао да створи потенцијално ризичну ситуацију међу странкама, Апелациони суд је преиначио побијану одлуку и у том делу, одредивши да новчани износ на име доприноса за издржавање тужени уплаћује тужиљи поштанском упутницом, како је то већ и одређено у току поступка привременом мером.

Са изложеног, одлучено је као у ставу другом изреке, на основу овлашћења из члана 394 тачка 4 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић